

N:o 62.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1875, kl. 2 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om pension åt aflidne
Tulldistriktchefen W. Karströms enka och dotter.*

(1:sta U. A.)

Uti en inom Riksdagens Första Kammare väckt, till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 34) har Herr B. von Geijer föreslagit, att Riksdagen måtte bevilja en pension af 800 kronor åt framlidne Tulldistriktchefen m. m. W. Karströms enka, Carolina Catharina Karström, född Almqvist och dotter Ebba Gustafva, enka efter aflidne Kaptenen C. M. Ramsay; och får Utskottet, efter erhållen del af de för frågans bedömande nödiga handlingar, nu deri afgifva utlåtande.

Utaf berörda handlingar har Utskottet inhemtat att, sedan Tulldistriktchefen Karströms enka till Hans Maj:t Konungen aflemnad underdånig böneskrift derom, att Kongl. Maj:t täcktes bereda Karströms efterlemnade familj en af behovet påkallad samt hans minne och förtjenster värdig pension, så har i anledning af denna ansökning, hvilken den 14 Juli 1874 till Finans-departementet öfverlemnats, Generaltullstyrelsen den 18 påföljande December afgifvit underdånigt utlåtande af följande lydelse:

»Till stöd för ansökningen är hufvudsakligen åberopadt, att Tulldistriktchefen Karström mera än 58 år med odelad aktning och tillgifvenhet skött statens värf och utgjort enda stödet för makan, en dotter, som blifvit enka efter en genom i statens tjänst ådragen sjuk-

dom tidigt afliden obemedlad man, Kaptenen vid Väg- och Vattenbyggnads-corpsen Carl Magnus Ramsay och deras 4 minderåriga barn samt, såsom sjelf obemedlad embetsman, icke kunnat lägga tillsammans mera än en obetydlig summa, hvilken tillsammans med 3:ne pensioner lemnade en årlig inkomst af omkring 1,800 R:dr.

Angående den ekonomiska ställningen efter Distriktchefen Karström har Generaltullstyrelsen ansett sig böra förskaffa närmare kännedom; och upplyses af underdånigst bifogade transsumt af den efter Karström upprättade bouppteckning, att tillgångarne öfverskjutit skulderna med ett belopp af 32,101 R:dr 11 öre. De 3:ne pensioner, hvilka Karströms enka, på grund af gjorda inbetalningar, eger utbekomma, utgå:

från Civilstatens pensionskassa	med R:dr 100: —
» Tullstatens enskilda pensionsinrättning »	» 337: 50, samt
» Göteborgs tullstats d:o d:o »	» 100: —

Sammanlagda beloppet af dessa pensioner och af den afkastning behållningen i boet, efter afdrag för nödigt bohag åt en familj af sex personer, kan antagas lemna, torde väl utesluta fara för de efterlevande af hvad med nöd skäligen kan förstås, ehuru summan visserligen ingalunda lär vara tillräcklig för att dermed tillika bestrida omkostnaderna för barnens uppfostran efter fordringarne inom den samhällsklass de tillhöra.

Emellertid, och då staten icke torde kunna anses hafva ens moralisk förbindelse att sträcka sin välgörenhet utöfver omvårdnaden att från nöd skydda en afliden tjänstemans enka och minderåriga barn, samt det icke tillkommer Generaltullstyrelsen att bedöma, huruvida Kaptenen Ramsay's verksamhet i statens tjänst må hafva berättigat något billigt anspråk på statens mellankomst för underhåll af hans enka och barn, skulle Styrelsen icke under vanliga förhållanden i anförda ekonomiska omständigheter funnit anledning att understödja den gjorda underdåniga ansökningen.

Men här föreligger, efter Generaltullstyrelsens tanke, ett af dessa undantagsförhållanden, vid hvilka statsmakterna äfven på sista tiden funnit sig, af hänsyn till en afliden embetsmans mera framstående förtjenster om det allmänna, föranlätne att, utan vilkoret af svårare ekonomiskt behof, åt hans närmaste efterlevande under form af pensioner anslå större eller mindre nationalbelöningar.

Redan i det underdåniga utlåtande, som Generaltullstyrelsen afgaf i sammanhang med statsregleringsförslaget för år 1871, föranleddes

Styrelsen att angående Tulldistriktchefen Karströms tjensteverksamhet sig yttra; och uttalade Styrelsen dervid, att det vore en kär pligt att vitsorda »det Karström under en tjenstetid af mera än 50 år ådagalagt »icke blott hög grad af skicklighet i all sin tjensteutföring utan ock »ett ännu i hans framskridna ålder så oförtröttadt och lefvande nit för »tjenstens fullgörande och för befrämjande af tullverkets tidsenliga ut»veckling i alla riktningar, att ett framstående erkännande häraf — — — »(i då afsedt hänseende) — — — icke utan verklig orättvisa skulle kunna »åsidosättas.» Och täcktes Eders Kongl. Maj:t i nådig proposition N:o 26 till 1870 års Riksdag förklara Karström hafva gjort »sig väl förtjent »af det vitsord Generaltullstyrelsen i sitt här förut omförmälda utlåtande »angående honom uttalat.»

Det var dock icke blott genom sin sålunda vitsordade tjensteverksamhet, som Karström nitiskt arbetade för hvad efter hans uppfattning kunde befrämja det allmänna bästa. För en förbättrad lagstiftning inom det område, som närmast berörde föremålen för hans verksamhet, arbetade han lika nitiskt både såsom komité-ledamot och såsom skriftställare, i senare hänseendet antagligen icke utan ekonomisk uppoffring tillika.

Nutiden njuter frukterna af det reformarbete, hvartill Karström sålunda nitiskt och verksamt bidragit, och Styrelsen vågar antaga, att erkännandet deraf genom beviljandet af någon statspension åt hans enka och dotter, så länge också hon lefver enka, skall af Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen finnas väl rättfärdiga den statsutgift, som kan ifrågakomma; hemställande Styrelsen underdånigst att denna pension måtte bestämmas till 800 R:dr.»

Vid ärendets föredragning den 8 Januari innevarande år har emellertid Kongl. Maj:t, jemlikt samma dag till Generaltullstyrelsen aflåten nådig skrifvelse, ansett sådana omständigheter icke vara för handen, att på grund deraf Kongl. Maj:t ville hos Riksdagen göra framställning om pensions beviljande åt sökanden, samt för den skull icke funnit skäl att förenämnda ansökning bevilja.

Hvad sålunda i detta ärende förekommit har Utskottet tagit under öfvervägande och, oaktadt Tulldistriktchefen Karströms verksamhet blifvit af vederbörande embetsmyndighet synnerligen väl vitsordad, har likväl Utskottet, då fråga om pension för hans efterlemnade familj varit föremål för Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, och Kongl. Maj:t dervid icke funnit skäl att i sådant hänseende till Riksdagen göra framställning, ansett sig icke kunna motionärens förslag understödja, utan hemställer,

att Herr B. von Geijers förevarande motion icke må
af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 20 April 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

Reservation:

af Herr *F. Brusewitz.*

Herr *C. Ekman* har begärt få antecknadt, att han icke hos Ut-
skottet deltagit i behandlingen af förevarande ärende.
